

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

საია არჩევნების შემდგომ საჩივრების განხილვისა და შედეგების შეჯამების პროცედურების მონიტორინგის შედეგებს აქვეყნებს

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია არჩევნების დღის შემდგომი პროცედურების დაკვირვებას 38 საოლქო საარჩევნო კომისიაში ახორციელებდა. დარღვევის გამოვლენის შემთხვევაში, საია შესაბამისი საჩივრებით საოლქო საარჩევნო კომისიებსა და სასამართლოს მიმართავდა.

საჩივრების წარდგენის დროს მოფლი რიგ უბნებზე საიამ ვენჭისყრის შედეგების

ჭ. კახიძის #15, თბილისი, საქართველო, 0102 ; ტელ: (995 32) 95 23 53; ფაქსი: (995 32) 92 32 11; ელ-ფოსტა: gyla@gyla.ge; www.gyla.ge
15, J. Kakhidze str. 0102, Tbilisi, Georgia. Tel: (995 32) 95 23 53; Fax: (995 32) 92 32 11; E-mail: gyla@gyla.ge; www.gyla.ge

ზრგიერთ შემთხვევებში, კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელ ოქმებში არ იყო შევსებული სავალდებულო მონაცემები, ღიად იყო დარჩენილი შემაჯამებელ ოქმებში არსებული გრაფები. თუმცა, ეს მონაცემები ძველ შევსებული აღძრჩნდა საოლქო საარჩევნო კომისიებისდნ მოაოვებელ უბნის შემაჯამებელ ოქმებში, რაც ცხადია

ბადებს კითხვებს თუ რა მონაცემებზე დაყრდნობით, რამდენად ზუსტად და ობიექტურად იქნა აღნიშნული მონაცემები შევსებული.

საიას დამკვირვებლებმა საოლქო საარჩევნო კომისიებში **214** საჩივარი წარადგინეს. მათ შორის:

- შემაჯამებელ ოქმებთან და ბალანსის არარსებობასთან დაკავშირებული დარღვევა - **93**;
- ხმის დათვლის პროცედურის დარღვევა- **12**;
- საოლქო საარჩევნო კომისიაში დოკუმენტაციის გადაცემასთან/საარჩევნო დოკუმენტაციის დალუქვასთან დაკავშირებული დარღვევები - **8**;
- დამკვირვებლის უფლებების შეზღუდვა - **6**;
- საუბნო საარჩევნო კომისიის გასაჩივრებული გადანაცვებები - **94**;
- არაუფლებამოსილი პირების შეჭრა უბანზე - **1**.

საოლქო საარჩევნო კომისიებში წარდგენილი საჩივრებიდან 29 შემთხვევაში - მოთხოვნილ იქნა კენჭისყრის შედეგების ბათილობა, **50 შემთხვევაში** - საუბნო საარჩევნო კომისიის შემაჯამებელი ოქმების ბათილობა, **71 შემთხვევაში** - კენჭისყრის შედეგების გადასინჯვა, **189 შემთხვევაში** - საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების დისციპლინარული პასუხისმგებლობა, 16 შემთხვევაში - საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

საოლქო საარჩევნო კომისიებში წარდგენილი საჩივრებიდან დაკმაყოფილდა 70, ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა - 61 და არ დაკმაყოფილდა - 37.

საოლქო საარჩევნო კომისიების მიერ მიღებული უარყოფითი გადანაცვებები საიამ სასამართლოში გაასაჩივრა. ამჟამად კენჭისყრის დღის შემდეგ პირველი ინსტანციის სასამართლოში წარდგენილ იქნა სულ 29 სარჩელი, ხოლო სააპელაციო სასამართლოებში - 9 სააპელაციო საჩივარი.

საარჩევნო სუბიექტების სახელით და მათი ინტერესების დასაცავად საიამ სასამართლოს 3 შემთხვევაში მიმართა.

დადებით შეფასებას იმსახურებს საბურთალოს #3 საოლქო საარჩევნო კომისიის საქმიანობა, რომელმაც პროაქტიულად შეისწავლა დარღვევები. ასევე პოზიტიურად უნდა შეფასდეს ხონის რაიონული სასამართლოს მოსამართლის მოქმედება, რომელმაც ბიულეტენები თავად გადათვალა და შემაჯამებელ ოქმში არსებული უზუსტობები დაადგინა.

კონკრეტული დარღვევების დაფიქსირებასთან ერთად, გვსურს რამდენიმე ზოგად

ტენდენციას გავუსვამთ ხაზი:

საუბნო საარჩევნო კომისიები:

მთელ რიგ შემთხვევებში, საუბნო კომისიის წევრების კვალიფიკაციის დაბალი დონე და საქმისადმი არაპროფესიული მიდგომა გამოვლინდა;

საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრებს ყველაზე მეტად კენჭისყრის შედეგების შემოწმებული ოქმების შევსება და ბალანსის გამოყვანა გაუჭირდათ;

კომისიები არ იყო აღჭურვილი სათანადო ტექნიკური საშუალებებით, რის გამოც ვერ ხდებოდა შემოწმებული ოქმების ცესკოში დროულად გადაგზავნა;

საოლქო საარჩევნო კომისიები:

საოლქო კომისიები იშვიათ შემთხვევაში იჩენდნენ ინიციატივას დაინტერესებულ პირთა საჩივრის არსებობის გარეშე, პროაქტიულად შეესწავლათ შესაძლო დარღვევები და მოეხდინათ მათზე შესაბამისი რეაგირება.

საოლქო საარჩევნო კომისიები, ცალკეული შემთხვევების გარდა, არ იყვნენ მონოდეზულის დეტალურად შეესწავლათ საიას მიერ წარდგენილი საჩივრები, მოეხდინათ საქმისათვის მნიშვნელოვანი გარემოებების გამოკვლევა და მტკიცებულებათა ჯეროვანი შესწავლა/შეფასება;

მზუხედავად იმისა, რომ კონკრეტულ შემთხვევებში არსებული დარღვევები შესაბამისი მტკიცებულებებით იყო გამყარებული, საოლქო საარჩევნო კომისიები არ აკმაყოფილებდნენ საჩივარში დაყენებულ მოთხოვნებს.

ცალკეულ შემთხვევებში საოლქო საარჩევნო კომისიები უარს აცხადებდნენ მტკიცებულებების მიღებაზე.

საოლქო საარჩევნო კომისიები საუბნო საარჩევნო კომისიის შემოწმებულ ოქმებზე დამყვებულ არსებითი ხასიათის უზუსტობებს ასწორებდნენ და უბნის შემოწმებულ ოქმებს შესწორების ოქმებს მოგვიანებით ოლქში ურთავდნენ. აღნიშნულის გამო მთელ რიგ შემთხვევებში, საოლქო საარჩევნო კომისიების მიერ გაცემული შემოწმებული ოქმები განსხვავდებოდა უბანში გაცემული ოქმებისგან;

საოლქო საარჩევნო კომისიები უდავო და ზოგჯერ ერთადერთ მტკიცებულებად საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრების ახსნა - განმარტებებს მიიჩნევდნენ;

მსუხედავად დარღვევის სიმძიმისა, საოლქო საარჩევნო კომისიები უპირატესობას დისციპლინური პასუხისმგებლობის მსუბუქი ზომების გამოყენებას ანიჭებდნენ და კანონით გათვალისწინებულ უფრო ადეკვატურ ღონისძიებებს არ მიმართავდნენ (მაგალითად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმების შედგენა);

საოლქო კომისიებში საუბნო კომისიებიდან დალუქული საარჩევნო დოკუმენტაციის მიღება ქაოტურ ხასიათს ატარებდა და პროცესი ნაკლებად ორგანიზებული იყო;

დაფიქსირდა საარჩევნო დოკუმენტაციის მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმების გარეშე ან ამ აქტის მოგვიანებით გაფორმების შემთხვევები.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია:

ცესკომ ვერ უზრუნველყო უბნებიდან შემოსული კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმების ასლების ცესკოს ვებ გვერდზე დაუყოვნებლივი განთავსება, რითაც დაირღვა საარჩევნო კოდექსის 76-ე მუხლის მე-4 და მე-8 პუნქტების მოთხოვნები;

ცვლადელ შემთხვევებში დაფიქსირდა განსხვავებები ცესკოს მიერ გამოქვეყნებულ შემაჯამებელი ოქმის მონაცემებსა და ცესკოს ვებ გვერდზე განთავსებულ შედეგების ცხრილის მონაცემებს შორის, რაც, სავარაუდოდ, ტექნიკური ხასიათის შეცდომები იყო;

გამოკვეთილი პრობლემებიდან და დაფიქსირებული დარღვევებიდან გამომდინარე, წარმოგიდგენთ რეკომენდაციებს, რომელიც ჩვენი მოსაზრებით, დაეხმარება საარჩევნო ადმინისტრაციას განამტკიცოს მიღწევები და აღმოფხვრას ის დარღვევები, რომელიც 2014 წლის ადგილობრივი

თვითმმართველობის არჩევნებს ახასიათებდა:

- შემცირდეს საუბნო კომისიის წევრთა რაოდენობა;
- დაწესდეს საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა სერტიფიცირების ვალდებულება;
- სერტიფიცირების შედეგების მიხედვით მოხდეს კომისიის წევრთა შერჩევა;
- გადაიხედოს (გაიზარდოს) საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა ანაზღაურების საკითხი; გზგრძელდეს საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება და ტრენინგების მოდულებში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმოს არჩევნების დღისა და საარჩევნო დოკუმენტაციის წარმოების სათანადოდ შესწავლას;

მჩღებულ იქნეს კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმების შევსების ერთგვაროვანი წესი;

მჩიხდეს საუბნო საარჩევნო კომისიების ტექნიკური საშუალებებით სათანადო აღჭურვა, რათა მოხდეს შემაჯამებელი ოქმების დაუყოვნებლივი გადაგზავნა ცესკოში;

საოლქო საარჩევნო კომისიების მიერ მოხდეს საჩივარში ასახული დარღვევების

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

დეტალური შესწავლა, მტკიცებულებათა ჯეროვანი გამოკვლევა და დასაბუთებული გადანაცვებების მიღება;

შემაჯამებელი ოქმების გადასწორების შემთხვევაში გამოყენებულ იქნეს საარჩევნო კოდექსით დადგენილი ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის ზომები;

საარჩევნო დოკუმენტაციის საოლქო საარჩევნო კომისიაში მიღების დროს აუცილებლად მოხდეს მიღება-ჩაბარების აქტების შედგენა;

ტესკომ მოახდინოს შემაჯამებელი ოქმების ვებ-გვერდზე დაუყოვნებლივი ატვირთვა და შედეგების ცხრილებში შემაჯამებელ ოქმებში დაფიქსირებული მონაცემების ბუსტი ასახვა;

საია აგრძელებს საარჩევნო ადმინისტრაციასა და სასამართლოებში საჩივრების განხილვის მონიტორინგს, რის შესახებაც საზოგადოებას დამატებით ინფორმაციას მივანწვდით. აქვე უნდა ითქვას ისიც, რომ მთლიანობაში არჩევნების შეფასება მხოლოდ კენჭისყრის დღის მიხედვით არასწორი და არასრული იქნება. შედეგების შეჯამების შემდეგ საია წარმოადგენს მთლიან ანგარიშს, სადაც გაანალიზებული იქნება არჩევნების მთლიანი სურათი წინასაარჩევნო პერიოდის, კენჭისყრის დღის, დავების განხილვისა და არჩევნების შედეგების შეჯამების პროცესის ჩათვლით. აღნიშნული ანგარიშის საფუძველზე საია საარჩევნო ადმინისტრაციასა და ხელისუფლებას მიაწვდის შესაბამის რეკომენდაციებს.

საიას ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების კენჭისყრისა და შემდგომი პერიოდის მონიტორინგის მისიის განხორციელება შესაძლებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერით შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID)-ის დაფინანსებით. განცხადებაში გამოთქმული მოსაზრებები ეკუთვნის „საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციას“ A და შესაძლოა, არ გამოხატავდეს USAID-ის ან ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის შეხედულებებს.